

Generation »Smart i en fart«?

Bragt i Berlingske, 17. juni 2015

Af Lykke Friis, prorektor for uddannelse

Når der snart gøres status over de hyppigst anvendte gloser i valgkampen vil »Universitet« og »forskning« næppe være blandt topscorerne. Til gengæld nåede »uddannelse« at komme med på listen. Ikke mindst ansporet af de mange studerende, der er bekymret for udsigten til et efterår - og et helt studieliv - med den såkaldte fremdriftsreform. En reform, som skal skubbe de studerende hurtigere frem til kandidat-beviset og udklække dem som skatteydere, men som også risikerer at svække værdien af deres uddannelse. Både fordi flere studerende vil udvikle tunnelsyn (med blikket stift rettet mod eksamen) og droppe vigtige afstikkere i skyndingen: udlandsopholdet eller iværksætterdrømmen. Og fordi reformen vil trække penge væk fra uddannelserne, da Folketinget har besluttet, at universiteterne skal betale en bøde på en lille milliard, hvis de studerende ikke skynder sig nok. Dertil kommer reformens administrative tabernakel med alt fra startmerit over tvangstilmelding til utallige reeksaminer.

Snart har bølgerne lagt sig efter valget, og lovsmedene i det nye folketing har allerede under valgkampen givet udtryk for, at de vil tage reformen op igen. Uanset hvad de hiter på, bør de se på i hvert fald tre ting.

For det første bør politikerne genoverveje milliardbøden. Det holder ganske enkelt ikke, at universiteterne straffes økonomisk, når studerende gør det, som samfundet rent faktisk efterspørger. Hvorfor skal universiteterne tildeles en bøde, når f. eks. en medicinstuderende tager orlov i forbindelse med et forskningsprojekt, eller når en datalogi-studerende starter eget firma? Kort sagt: studierelevante forsinkelser, hvor studerende ikke ligger på sofaen, men dygtiggør sig, må undtages fra den såkaldte studietidsmodel. Ellers får vi en negativ spiral, hvor de studerendes arbejdsmarkedsparathed svækkes, antallet af iværksættere reduceres, og hvor der bliver færre penge til uddannelseskvalitet og studiemiljø.

For det andet bør det være muligt at tage en uddannelse, der på forhånd er tilrettelagt, så den kan gennemføres på deltid, mens man arbejder ved siden af. Idéen blev luftet i foråret af landets revisorer og banker. Den indebærer, at kandidatuddannelsen udvides fra to til fire år, så der også er tid til, at den studerende arbejder 20 timer om ugen og skriver speciale i samarbejde med virksomheden.

For det tredje bør de studerende ikke lukkes ind i jobmæssige blindgyder. Det skal være muligt at droppe den slagne vej, skifte spor undervejs og supplere sin bacheloruddannelse, så man f. eks. kan tage en kandidatuddannelse, der er mere erhvervsrettet.

At se fremdriftsreformen efter i sømmene er en hastesag, hvis universitetet skal hjælpe studerende på vej til første job - særligt i den aktuelle situation, hvor næsten hver tredje akademiker stadig er på udkig efter et job ét år efter, de blev færdige. Men også fordi reformen -paradoksalt nok -risikerer at sænke kvalitetsbarren i en tid, hvor vores studerende skal konkurrere med akademiske højdespringere fra lande som Kina og Indien. Set i det globale lys er det alt andet end en vinderstrategi at lade en hel generation uddanne sig efter mottoet »smart i en fart«.